

Squatterři a jak na ně

RADIM POLČÁK

Až doposud jsme se v našem seriálu zabývali případy, kdy práva, k jejichž porušení může formou registrace doménových jmen dojít, mají základ v českém právním prostředí. V tomto dílu se vydáme na krátký výlet do vod takzvaného mezinárodního práva soukromého, přičemž se zejména zaměříme na případy, kdy registrace doménového jména může ve vztahu k našim subjektivním právům a povinnostem obsahovat takzvaný mezinárodní prvek. V našem případě bude tímto mezinárodním prvkem skutečnost, že squatter, nebo doménová autorita jsou ve vztahu k nám cizinci.

SQUAT NÁRODNÍHO DOMÉNOVÉHO JMÉNA S MEZINÁRODNÍM PRVKEM

Ještě než se pustíme do doménových jmen s generickými doménami první úrovně, dotkneme se případů, kdy sporné doménové jméno má sice národní doménu první úrovně (příkladně .cz nebo .sk), přitom je však buďto sám squatter, nebo doménová autorita ve vztahu k nám cizincem.

Jak jsme si již připomněli v druhém dílu našeho seriálu, je obecně možné kromě squattera hnát k odpovědnosti za protiprávní registraci doménového jména i samotnou doménovou autoritu. To nám dává výhodu v případě, kdy si např. německý podnik zaregistruje doménové jméno pod národní doménu .cz. Zde, i když mi tuto radu bude CZ-NIC bezpochyby zazlívát, je možné ponechat squattera tam, kde je, a bránit se žalobou proti CZ-NICu u českého soudu. Faktické důvody k takovému postupu není třeba příliš rozvádět – řízení u domácího soudu je v mnohém jednodušší a tudíž i levnější. Co se právních důvodů týče, na jejich diskutování zde není dostatek místa, a tak se laskavý čtenář spokojí s konstatováním, že zde jsou.

Obdobným způsobem jako ve výše uvedeném příkladu můžeme řešit situaci i v opačném případě, kdy nás český subjekt poškodí registrací doménového jména s cizí národní doménou (příkladně .de). Zde opět není třeba chodit s žalobou k německému soudu, ale můžeme žalovat přímo zde. Problémem však v tomto případě bude zajistit vykonatelnost českého soudního rozhodnutí za hranicemi České republiky. Pokud totiž soudní spor vyhraje a squatter bude hrát mrtvého brouka (tedy sám nenapraví závadný stav – příkladně tedy sám nezruší registraci), musíme nechat český rozsudek uznat a vykonat v Německu, což znamená absolvovat relativně dlouhou proceduru, navíc s nejistým výsledkem.

Obecně tedy platí, že ideální je žalovat příslušné porušení práv u toho soudu, v jehož jurisdikci je příslušná doménová autorita – na ni totiž bude zpravidla veden výkon rozhodnutí. Pokud máme možnost žalovat alespoň squattera u domácího soudu, lze tento postup rovněž doporučit, je však třeba počítat s tím, že výkon rozhodnutí je v takovém případě zdlouhavý a problematický.

VZHŮRU DO SVĚTA

GENERICKÉ DOMÉNY

Jako generické domény první úrovně (*generic Top Level Domains – gTLD*) označujeme domény, jejichž administraci neprovádí národní doménové autority, ale přímo centrální doménová autorita ICANN (*Internet Corporation for Assigned Names and Numbers*). Jedná se zpravidla o tří či víceznakové domény, jako .com, .biz, .org a podobně. Počet generických

domén první úrovně v poslední době (od roku 2001) dramaticky vzrostl, a tak jsme se dočkali domén první úrovně jako například .aero, .coop, .museum, nebo nejnověji .pro. Pro každou z výše uvedených domén platí poněkud jiná pravidla registrace a v konkrétních bodech se liší i jednotlivé registrační procedury – záleží přitom zejména na tom, pro jaké použití a komu je doména určena (viz tabulka).

ICANN se při definici podmínek registrace pro doménová jména pod novými generickými doménami první úrovně v mnohém poučila z dřívějších zkušeností a následkem toho je, že registrační procedura byla ve snaze o minimalizaci následných sporů obohacena o mnoho institutů a kontrolních mechanismů. Smyslem určitých složitostí v registračních procedurách přitom není šikana žadatelů, ale právě jen omezení, případně vyloučení případů poškozování subjektivních práv, a to zejména ve formě doménového squattingu.

I když se pravidla registrace pro jednotlivé typy doménových jmen s generickými doménami první úrovně vzájemně dosti odlišují, zůstala úprava řešení registračních sporů v podstatě jednotná, a stejně tak je jednotná i procedura, které v případě, že se chceme dovolat ochrany před zásahem do našeho subjektivního práva, můžeme použít. O tom, kde a za jakých podmínek tak můžeme učinit, si povíme příště.

3 0233/FEL □

GENERICKÉ DOMÉNY		
Doména	Zavedena v roce	Určení
.aero	2001	letečtí dopravci
.biz	2001	obchod
.com	1995	nespecifikováno (původní určení obchod)
.coop	2001	družstva, spolky
.edu	1995	vzdělávací instituce USA
.gov	1995	vládní instituce USA
.info	2001	nespecifikováno
.int	1998	mezivládní organizace
.mil	1995	vojenské instituce USA
.museum	2001	muzea a galerie
.name	2001	jednotlivci (fyzické osoby)
.net	1995	nespecifikováno (pův. urč. pro poskytovatele sít. služeb)
.org	1995	nespecifikováno (pův. urč. pro org. nespádající pod jinou kategorii)
.pro	2002	právníci, lékaři, architekti a jiné profese